

**DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
DO INDYWIDUALNYCH MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH I EDUKACYJNYCH UCZNIÓW
ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI
JĘZYK POLSKI**

Dysleksja

- Nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy (czy też znany) tekst.
- Dłuższe teksty do czytania zadawać do domu, na ich podstawie sprawdzać indywidualnie technikę czytania – pamiętając, że najważniejsze jest, by dziecko czytało ze zrozumieniem! Słabsza technika czytania jest kwestią drugorzędną.
- Audiobooki – jeden z wiodących środków dydaktycznych
- W miarę możliwości sprawdziany i kartkówki przygotowywać w formie testu; uzupełnienia zdań, wyklejanek.
- Dać uczniowi czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, można też dawać teksty z lukami lub pisanie z pamięci;
- Dawać więcej czasu na czytanie wszelkich tekstów (w tym lektur), szczególnie podczas samodzielnej pracy, a także pomagać w ich odczytywaniu;
- Nie omawiać błędów przy całej klasie; stosować informację zwrotną w ocenianiu kształtującym;
- Jeśli występują trudności w tworzeniu pisemnych wypowiedzi, zaczynać pracę od podanego schematu wypowiedzi, warto dać konkretne, gotowe wyrażenia i słowa do wykorzystania;
- Nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach;

- Dawać więcej czasu na wykonanie wszelkich prac pisemnych;
- Dawać przykładowe słownictwo, wyrażenia do napisania pracy pisemnej; klucz;
- W przypadku trudności z odczytaniem pracy dopytać, co uczeń pisał;
- Pozwalać na wykonywanie prac na komputerze;
- Nie wyrywać do natychmiastowej odpowiedzi, dawać więcej czasu na zastanowienie się i przypomnienie zasobu wiedzy;
- Dawać więcej czasu na opanowanie określonego tematu ,
- Materiał sprawiający trudność dłużej utrzymywać, dzielić na mniejsze partie materiału;
- Podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie; mnemotechniki;
- Przy odczytywaniu tekstu przez nauczyciela pozwalać na korzystanie z podręcznika;
- Oceniać za wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie danego materiału, kłaść większy nacisk na wypowiedzi ustne niż pisemne;
- Wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania;
- Często oceniać prace domowe – pozwoli to docenić bieżące starania ucznia;
- Włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę na odniesienie sukcesu na miarę swoich możliwości;

Inteligencja poniżej przeciętnej / pogranicze niepełnosprawności intelektualnej

- Zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań;
- Polecenia i zadania powinny być odpowiednio sformułowane – prosta, nieskomplikowana struktura, w jednym poleceniu starać się zawrzeć jedną czynność do wykonania, podać wzór wykonania danego zadania;

- Kontrolowanie samodzielnej pracy ucznia w trakcie zajęć poprzez podchodzenie do niego, udzielanie dodatkowych wyjaśnień, doczytanie polecenia;
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego;
- Formułowanie prostych pytań do ucznia, nawet z podawaniem konkretnych przykładów, niech ma szansę dokonania analogii na bazie własnych doświadczeń;
- Dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie; uprzedzenie o odpowiedzi ustnej ucznia;
- Wydłużenie czasu pracy, opanowania materiału, przeczytania lektury;
- Wprowadzenie dodatkowych środków dydaktycznych – częstsze korzystanie ze słownika, ilustracje tematyczne, praca na konkretach itp.;
- Zezwolenie na kończenie rozpoczętej pracy w domu;
- Prowadzenie dyktand w wolniejszym tempie, ewentualnie robienie dyktanda z okienkami, wyklejankami, uzupełnieniem wyrazów, przekazaniem wyrazów do nauki pamięciowej;
- W razie konieczności – praca na indywidualnych kartach pracy, opracowanych zgodnie z omawianym materiałem, zawierających uproszczone polecenia, czytelną czcionkę, mniejszą ilość zadań, bardziej przejrzystą ilustrację itp.;
- Unikanie trudnych i abstrakcyjnych pojęć – mówić językiem zrozumiałym dla ucznia;
- W trakcie pisania sprawdzianu, jeśli zajdzie taka potrzeba, zapisywanie odpowiedzi dyktowanych przez ucznia za niego;
- Unikanie pytań przekrojowych;
- Podawanie poleceń w prostej formie, nie w postaci zdań złożonych – dotyczy się to też zadań matematycznych;
- Zadawanie zadań do domu w ilości dostosowanej do dziecka, by było w stanie je samodzielnie wykonać;
- Zwracanie uwagi ucznia na konkrety, znajdujące się w podręczniku – podkreślać najważniejsze, istotne informacje;
- Omawianie krótkie partie materiału i o mniejszym stopniu trudności;

- W ocenianiu zwracać też uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania; stosować informację zwrotną w ocenianiu kształtującym;
- Sadzać ucznia w przednich ławkach, łatwiej kontrolować jego pracę, uczeń lepiej się skupia;
- Stosować sprawdziany w formie testowej;
- W trakcie sprawdzianu możliwość przeczytania uczniowi polecenia i/lub wytłumaczenie go innymi słowami;
- Podawanie gotowych, wydrukowanych testów/sprawdzianów – bez konieczności samodzielnego przepisywania zadań z tablicy;

Uczeń niedowidzący/ słabowidzący

- Do czytania książek używać statywu (jeśli uczeń potrzebuje);
- Do odznaczania czytanej linijki stosować odpowiednio wycięty szablon, o ile uczeń wybiera taką formę pomocy;
- Położyć pod czytaną kartkę ciemny papier, aby uniknąć efektu prześwietlenia druku.
 - Właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odbłaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność, przodem do nauczyciela i tablicy);
- Teksty z powiększoną czcionką, stosownie dla każdego ucznia, warto zacząć od większej (nawet 28) i schodzić do mniejszej;
- Dla pokonania wymienionych trudności, na początku nauki pisania powinny używać zeszytów o powiększonej liniaturze i z wyraźnie zaznaczonymi liniami; w razie potrzeby zeszyt taki stale stosować – na rynku jest obecnie wiele tego typu zeszytów;
- W razie konieczności sporządzenia długiej notatki umożliwić uczniowi nagranie tego, co mówi nauczyciel;
- Zwracanie uwagi na szybkie zmęczenie się dziecka – zużywanie energii na patrzenie i analizę informacji uzyskanych drogą wzrokową;
- Wydłużenie czasu pracy;
- Dostosowanie sprawdzianów w formie testowej, z powiększoną czcionką i zmniejszoną liczbą zadań, a już na pewno zmniejszona liczba zadań na stronie;

- Wszelkie rysunki powinny być maksymalnie czytelne, a tabele czy wykresy przejrzyste;
- Umożliwienie dziecku korzystania z książek mówionych, audiobooków;
- Częste zadawanie pytania- „co widzisz?” w celu sprawdzenia i ewentualnie uzupełnienia słownego tego, co uczeń widzi;
- Do pisania używać cienkopisów, flamastrów, pisaków oraz papieru o linijkach nie utrudniających odczytanie tekstu;
- Stosować kolorowe flamastry do podkreślania, wprowadzać notatki wizualne.
- Namawiać ucznia do wyboru najdogodniejszych dla niego ruchów oczu, głowy;

Uczeń niedosłyszący

- Przy ocenie prac pisemnych nie uwzględniać błędów wynikających z faktu zaburzonego słuchu, przetwarzania słuchowego;
- Zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń siedząc blisko nauczyciela widząc jego twarz może go słuchać i odczytywać mowę z ust. Umożliwić odwracanie się ucznia do innych w czasie dyskusji lekcyjnej;
- W wypracowaniach oceniać sposób myślenia i wnioskowania, a nie błędy ortograficzne; stosować ocenianie kształtujące;
- Nie oceniać wypowiedzi pod kątem niewłaściwego wypowiedzianych wyrazów;
- Nie oceniać rozumienia treści przeczytanego przez dziecko tekstu, stosować wspomagająco historyjki obrazkowe, ilustracje, dodatkowe omówienie treści;
- Pracować na konkretach;
- Sprawdzać rozumienie złożonych poleceń słownych i stosować pytania naprowadzające;
- Wydłużać czas na pamięciowe uczenie się wierszy,
- Nie oceniać intonacji czytanych tekstów;
- Nie obniżać oceny za przekręcanie nowych słów lub za problemy z wypowiedzianiem/czytaniem słów dłuższych;

- Zwrócić uwagę na trudności w zapamiętywaniu pojęć abstrakcyjnych, koniecznie w miarę możliwości tłumaczyć je na przykładach, na czymś znanym dziecku;
- Stosować dodatkowe objaśnienie problemu, tematu, w razie konieczności dostosować poziom słownictwa;
- W pisaniu ze słuchu najrozsądniej jest stosować ocenę opisową, z określeniem sposobu poprawiania błędów;
- Częściej stosować prace pisemne w formie testów wyboru;
- Mówić głośno, wyraźnie, w razie potrzeby popierając słowa ruchem, ilustracjami;

Niepelnosprawność ruchowa

- Pomagać w wykonywaniu ćwiczeń, zarówno manualnych, jak i w rysowaniu, wykonywaniu rysunków technicznych czy matematycznych;
- Oceniać przygotowanie ucznia do zajęć, jego zaangażowanie i chęć działania, nie oceniać błędów wynikających z niepełnosprawności;
- Oceniać wkład pracy ucznia czy pomysłowość, a nie stronę estetyczną danej pracy;
- Nie oceniać negatywnie zeszytów od strony graficznej;
- Sadzać ucznia z zewnętrznej strony szeregu ławek, by miał swobodny dostęp do miejsca i by można było swobodnie do ucznia podejść;
- W przypadku konieczności zapisania większej ilości tekstu – pomóc w zapisie lub kserować materiały;
- Uwzględnić wolne tempo pisania;
- W razie konieczności – praca na indywidualnych kartach pracy, opracowanych zgodnie z omawianym materiałem, zawierających uproszczone polecenia, czytelną czcionkę, mniejszą ilość zadań itp.;
- Wydłużać czas pracy;
- Przy ograniczeniu ruchowym rąk zezwalać na pracę na komputerze, zadawać mniejszą ilość zadań do wykonania, zrezygnować (w miarę możliwości) ze sprawdzianów tradycyjnych na rzecz testów;

- Zezwalać uczniowi na przerwy w trakcie wykonywania wszelkich czynności, ze względu na często występującą dużą męczliwość;
- Umożliwić odpowiadanie bez konieczności zbędnego przemieszczania się;
- Jeśli jest to konieczne, sadzać ucznia pojedynczo w ławce – ze względu częstego zapotrzebowania na większą ilość miejsca,
- W razie konieczności – zapisywać odpowiedzi ucznia na sprawdzianie (warto uzgodnić wcześniej wyjście z nauczycielem prowadzącym, by nie przeszkadzać innym piszącym);

Spektrum autyzmu

- Dzielić materiał na mniejsze partie, wyznaczać czas na ich opanowanie i odpytywanie;
- Odwoływać się do znanych sytuacji z życia codziennego – coś, co uczeń zna ułatwi mu opanowanie nowej wiedzy;
- Formułować proste pytania do ucznia, nawet z podawaniem konkretnych przykładów – pamiętajmy, iż osoby w spektrum często są bardzo dosłowne;
- Dawać więcej czasu na czytanie wszelkich tekstów (w tym lektur), szczególnie podczas samodzielnej pracy;
- W miarę możliwości sprawdziany i kartkówki przygotowywać w formie testu (konkret, unikamy/ograniczamy rozpraszanie ucznia);
- Wiedzę sprawdzać w formie ustnej, rzadziej pisemnej;
- Nie omawiać błędów przy całej klasie; stosować ocenianie kształtujące;
- Dawać więcej czasu na wykonanie wszelkich prac pisemnych;
- Nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, dawać więcej czasu na zastanowienie się i przypomnienie zasobu wiedzy;
- Dawać więcej czasu na opanowanie określonego tematu ,
- W trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek

- Polecenia i zadania powinny być odpowiednio sformułowane – prosta, nieskomplikowana struktura, w jednym poleceniu starać się zawrzeć jedną czynność do wykonania, podać wzór wykonania danego zadania;
- Zwracać uwagę na szybką męczliwość dziecka i krótki czas skupiania uwagi, więc raczej włączamy go, mobilizujemy na początku lekcji, niż na końcu;
- Często włączać go w lekcje, poprzez np. zadawanie pytań, by mobilizować do skupienia się;
- W razie konieczności stosować przerwy śródlekcyjne, łącznie z umożliwieniem wyjścia z Sali;
- W razie konieczności umożliwić wyciszenie się ucznia (zasłonięty kącik w klasie, umożliwienie wyjścia (nie wyrzucanie!) z pedagogiem wspomagającym czy psychologiem/pedagogiem szkolnym)
- Stosować kilka krótkich zadań w miejsce jednego długiego;
- Nagradzać ucznia pochwałą za każdy przejaw poprawnego zachowania, stosować pozytywne wzmocnienia;
- W trakcie odpowiedzi nie brać pod uwagę zachowań stereotypowych dla danego ucznia;
- W szczególnych wypadkach zapisywać notatkę za ucznia, pomagać w jej zapisaniu, ew. dać uczniowi kopię notatki;
- Dyktanda stosować skrócone i/lub z okienkami do wpisania odpowiednich liter;
- Pozwolić, by uczeń pracował w wybranym miejscu – jeśli nie chce podejść tylko odpowiadać z ławki czy wystąpić publicznie;
- Upewniać się, czy dziecko nie wyłączyło się z otoczenia – podejść, wypowiedzieć imię, jeśli dziecko toleruje dotyk – wystarczy położyć rękę na ramieniu – to pozwoli od nowa przywrócić uwagę.

Niepelnosprawność intelektualna w stopniu lekkim

- Odpytywać indywidualnie, zgodnie z predyspozycjami ucznia (odpowiedzi ustne lub pisemne);
- W pracy – odwoływanie się do znanych uczniowi sytuacji, głównie z życia codziennego;
- W razie konieczności – praca na indywidualnych kartach pracy, opracowanych zgodnie z omawianym materiałem, zawierających uproszczone

polecenia, czytelną czcionkę, mniejszą ilość zadań itp. – dostosowane do niepełnosprawności ucznia;

- Pracować na konkretach;
- Brać pod uwagę krótkotrwały okres koncentracji ucznia;
- Zwracać mocną uwagę na odróżnianie istotnych szczegółów;
- Oceniać za wkład pracy w wykonanie ćwiczenia, zwracać uwagę, że uczeń już tyle zrobił – a nie „znowu nie skończyłeś”;
- Prace pisemne oceniać, biorąc pod uwagę głównie stopień realizacji tematu i czytelność ogólną pracy, a nie błędy ortograficzne czy podstawowe stylistyczne;
- W czytaniu oceniać postępy ucznia, a nie błędy, jak też dostosować stopień trudności i długość czytanego tekstu do aktualnych możliwości ucznia ;
- Czytanie – często czcionka w podręczniku, ćwiczeniach jest zbyt mała i kompletnie nieczytelna dla ucznia, warto powiększyć tekst lub stworzyć nowy;
- Wyszczególniać, podkreślać, wskazywać, zaznaczać najistotniejsze rzeczy;
- Zrezygnować z odpytywania regułek itp.. na rzecz sprawdzenia, czy uczeń rozumie dany materiał – na miarę swoich możliwości;
- Stosować zadania proste, nie złożone, z niewielką ilością danych, a dłuższe zadanie rozdzielić na części;
- W trakcie sprawdzianu doczytać polecenie, upewnić się, że uczeń je rozumie, ew. wyjaśnić innymi słowami;
- Stosować sprawdzian w formie testu wyboru; stosować ocenianie kształtujące;
- Dawać więcej czasu na opanowanie materiału;
- Stosować proste pytania naprowadzające, bez użycia pytań i zdań złożonych;
- Stosować krótkie, proste, pojedyncze polecenia;
- W pracy z uczniem uwzględniać brak precyzji;

Afazja motoryczna

- Bezwzględnie pamiętać, że uczeń z afazją ma problem z zapamiętywaniem ciągów, rzeczy logicznych – alfabet, wiersz, tabliczka mnożenia, opanowanie piosenki – dzielić na etapy;
- Rozwijać słownictwo w formie zabawowej;
- Pomoc przy pracach pisemnych – praca wg podanego schematu, podawanie słownictwa, konkretnych wyrażeń;
- Nie odpytywać z głoskowania, jeżeli dziecko czyta sylabowo- umożliwić mu to;
- Ćwiczyć pisanie z pamięci, ale być może uczeń nigdy nie opanuje pisania ze słuchu;
- W razie potrzeby – zapisywać odpowiedzi na sprawdzianie;
- Pomóc w odczytywaniu poleceń – jeśli dziecko czyta sylabowo, polecenia też sylabowe (czyli dwukolorowa czcionka);
- Nie zmuszać do odpowiedzi przy całej klasie;
- Praca z nieco większą czcionką;
- Pisemne polecenia – krótkie, proste, jeśli zadanie jest dłuższe – należy dzielić je na etapy lub część ominąć.

Zaburzenia zachowania i emocji

- unikanie uwag krytycznych – zwłaszcza na forum klasy;
- pomoc w odbudowaniu u ucznia poczucia większej sprawczości, samodzielności, bycia bardziej efektywnym w sytuacjach wymagających większej aktywności poznawczej;
- gratyfikowanie i docenianie wykazywanej przez ucznia obowiązkowości, prawidłowej postawy szkolnej;
- wskazywanie na osiągnięte sukcesów;

- dostrzeganie mocnych stron ucznia;
- nagradzanie wkładu pracy a nie tylko efektów;
- mobilizowanie do końca rozpoczętej pracy;
- minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy i umiejętności;
- ograniczenie liczby zadań na sprawdzianach lub przydzielenie większej ilości czasu na ich wykonanie;
- częste utrwalanie nowych treści;
- pozostawienie większej ilości czasu na utrwalenie materiału;
- dawanie więcej czasu do namysłu podczas odpowiedzi i na wykonanie wyznaczonych zadań;
- kierowanie odpowiedziami ucznia poprzez pomocnicze pytania;
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności;
- podawanie poleceń w prostszej formie, unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć, częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu;
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych;
- wyrabianie samodzielności myślenia i działania;
- pobudzanie do myślenia i tworzenia wielu różnych rozwiązań.

Trudności z koncentracją uwagi

- ograniczenie liczby zadań na sprawdzianach lub przydzielanie większej ilości czasu na ich wykonanie;
- zmniejszenie prac domowych z zachowaniem realizacji treści podstawy programowej;
- pozostawienie większej ilości czasu na utrwalenie materiału;

- dawanie więcej czasu do namysłu podczas odpowiedzi i na wykonanie wyznaczonych zadań;
- kierowanie odpowiedziami ucznia poprzez pomocnicze pytania;
- podawanie polecenia w prostszej formie;
- unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć;
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu;
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności;
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- wyrabianie samodzielności myślenia i działania;
- pobudzanie do myślenia i tworzenia wielu różnych rozwiązań;
- zwracanie uwagi na potrzebę dodatkowego objaśnienia pojęć, zjawisk, zwrotów potocznych, przysłów i upewnianie się, czy uczeń dobrze zrozumiał ich znaczenie;
- pomoc uczniowi w dokonywaniu selekcji materiału – wskazanie informacji istotnych z punktu widzenia zrozumienia i opanowania materiału;

Zaniedbania środowiskowe

- pomoc w wyrównywaniu zaległości w nauce: w formie pomocy koleżeńskiej;
- sprawdzanie wiadomości częściej i z mniejszych partii materiału;
- powtarzanie kluczowych informacji z lekcji;
- pomoc uczniowi w dokonywaniu selekcji materiału – wskazanie informacji istotnych z punktu widzenia zrozumienia i opanowania materiału;

- przekazywanie wiedzy za pomocą kilku kanałów (np. słuchowego i wzrokowego);
- stopniowanie trudności sytuacji zadaniowych;
- zachęcanie do staranności wykonywanych prac;
- pozytywne motywowanie do pracy nad przewyciężaniem istniejących trudności;
- stopniowanie sytuacji zadaniowych, aby uczeń mógł odnieść sukces;
- stosowanie wzmocnień pozytywnych;
- częste odwoływanie się do sytuacji z życia codziennego i do konkretów;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości; ocenianie kształtujące;
- w czasie lekcji upewnianie się, czy uczeń właściwie zrozumiał treść poleceń;
- ukierunkowywanie na właściwą odpowiedź poprzez zadawanie pytań pomocniczych, naprowadzanie na prawidłowe rozwiązanie;
- bazowanie na przykładach z życia codziennego;
- częste utrwalanie zdobytej wiedzy i umiejętności;
- ocenianie za wkład pracy w wykonanie zadania;
- częste chwalenie ucznia indywidualnie i na forum klasy;
- upewnianie się, czy uczeń dokończył rozpoczęte na lekcji zadanie, zanotował zadanie domowe (do czasu wypracowania u niego takiego nawyku).

Cudzoziemiec

- umożliwienie korzystania podczas lekcji ze słownika dwujęzycznego;
- stosowanie języka instrukcji w komunikacji z uczniem cudzoziemcem (krótkie polecenia, np. ułóż, narysuj);
- formułowanie pytań skierowanych w sposób jasny, krótki oraz dostosowany do poziomu znajomości języka polskiego;

- udzielanie informacji zwrotnej podczas lekcji;
- stosowanie bogatego materiału ikonograficznego (zdjęcia, mapy, wykresy, schematy) przy wyjaśnianiu zagadnień tematycznych;
- rozwijanie i doskonalenie sprawności mówienia i pisania;
- monitorowanie pracy ucznia i jego postępów;
- włączanie ucznia cudzoziemca w pracę zespołową i dostosowywanie instrukcji do jego językowych umiejętności;
- akceptowanie każdej formy wypowiedzi świadczącej o zrozumieniu zagadnienia (nawet jednorazową czy błędną gramatycznie);
- gramatykę należy traktować w sposób funkcjonalny;
- w ocenianiu wypowiedzi pisemnych zwrócić uwagę na komunikatywność;
- prace domowe należy dostosować do możliwości językowych ucznia cudzoziemca.

Uczeń szczególnie zdolny

- przygotowywanie dodatkowych, bardziej złożonych, twórczych zadań i ćwiczeń;
- powierzanie odpowiedzialnych ról na forum klasy i szkoły;
- tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji;
- zachęcanie do udziału w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, turniejach itp.
- popularyzowanie osiągnięć pracy ucznia (fotografowanie, opisywanie, archiwizacja, opowiadanie o swojej pasji innym);
- poszerzanie i wzbogacanie wiedzy, stawianie innych celów i zadań;
- motywowanie i wspieranie rozwoju emocjonalno – społecznego;
- poważne i życzliwe traktowanie pomysłów i prac ucznia;
- wskazywanie kierunków rozwoju, podjęcie współpracy z rodzicami oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci zdolnych;

- wykorzystywanie metod aktywizujących np. lekcji odwróconej;
- stymulowanie samokształcenia, inspirowanie do pracy własnej, np. czytania literatury obcojęzycznej, udziału w projektach i pracach badawczych.

Ocenianie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

- w szczególnych przypadkach, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z dysfunkcji ucznia, może on być nagrodzony za wkład pracy oceną wyższą o jeden stopień niż wynika to z ogólnie przyjętych kryteriów oceniania,
- za sprawdzian uwzględniający ten sam zakres materiału, ale przygotowany w zmienionej formie uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą.

Uczeń z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego:

Sposób sprawdzania i egzekwowania wiedzy należy dostosować do jego możliwości psychofizycznych wynikających z orzeczenia oraz ustalonych w IPET i WOPFU.

- w ocenianiu konieczne jest indywidualne podejście do każdego ucznia,
- należy przyglądać się jego postępom, a nie wyłącznie efektom,
- uczeń z niepełnosprawnością intelektualną pisze kartkówki sprawdziany, testy i prace klasowe dostosowane do jego możliwości i umiejętności psychofizycznych.

Opracował Zespół Języka Polskiego